

Arbetsplan för Skvadronskolans fritidshem

Berit Jacobsson-Landberg
Sundbybergs stad
100930

Innehållsförteckning

Inledning	3
Förutsättningar för fritidshemmet	3
Normer och värden.....	4
Kunskap	5
Jämställdhet	6
Barns delaktighet och inflytande	6
Ett mångkulturellt fritidshem	7
Barn i behov av särskilt stöd	7
Samarbete mellan fritidshem och hem	8
Samarbete med andra verksamheter	9
Bilaga 1 Plan för Likabehandling för Skvadronskolan ...	10
Bilaga 2 Regler i skolan	12

Inledning

Inriktningen för skolans verksamhet tas fram av arbetslagen vid höstens planeringsdagar.

Fritidshemspersonalen har egna diskussioner kring eftermiddagsverksamheten.

I år då skolan organiserat om arbetslagen och satsar på en samlad skoldag ryms även friare aktiviteter inom skoldagen och planeras av hela arbetslaget.

I övrigt pågår diskussioner och tankar kring innehållet av den senare eftermiddagens verksamhet.

Fritidshemmens verksamhet ska stämmas av i slutet av terminen och utvärderas vid vårens utvärderingsdagar.

Förutsättningar för fritidshemmet

Gruppstorlek

Skvadronskolan har 160 barn fördelade på tre grupper. Dessutom erbjuds fritidsverksamhet för barn i behov av mindre grupp i en av skolans särskilda undervisningsgrupper.

För närvarande har två barn fritidshemsverksamhet i liten grupp.

Särskoleklassen har heldagsomsorg där 7 elever är inskrivna.

Personal

6 personal är heltidsanställda för fritidshemmens stora grupper. Här ingår fritidspedagoger, förskollärare och fritidsledare.

Två elevassistenter arbetar dessutom under eftermiddagarna. 2 av förskollärarna i förskoleklass ingår också i det arbetet. Den tredje förskolläraren arbetar tidiga morgnar i fritidshemsverksamheten.

1 person är anställd för fritidshemsverksamheten i den särskilda undervisningsgruppen.

All personal i särskolan arbetar i heldagsomsorgen.

Arbetslagens organisation

Arbetslagen i skolan är indelade f-2 samt 3-5. All fritidshemspersonal utgör också en egen grupp med egna träffar.

Inne- och utemiljö

Fritidshemsverksamheten är integrerad i skolans lokaler. Alla avdelningar har en egen hemvist, men lokaler som bildrum, musikrum och idrottssal finns också tillgängliga under eftermiddagen. Även vissa klassrum används.

Skolan ligger i två av Förvaltarens bostadshus. Lokalerna är ljusa och består av både större och mindre rum.

Gården är stor och kuperad och ger möjlighet till olika sorters lekar. I direkt anslutning ligger en fotbollsplan som vintertid används som skridskobana.

Öppettider

Detta läsår håller fritidshemmen öppet 6.30-18.00. Särskolan har öppet 7.30-17.00.

Fritidshemmets uppdrag

”Enligt skollagen ska fritidshemmet komplettera skolan. Fritidshemmet kompletterar skolan tidsmässigt genom att verksamheten pågår under den skolfria delen av dagen och året. Skolan och fritidshemmet ger barnen delvis olika kunskaper och erfarenheter och kompletterar därmed varandra. Fritidshemmet kompletterar även skolan genom möjligheten att erbjuda andra aktiviteter och genom att tyngdpunkten i verksamheten är en annan. Fritidshemmet är ett viktigt komplement till skolan för att skapa mångsidighet, helhet och kontinuitet i barns utveckling och lärande.” Skolverkets allmänna råd för fritidshemmen – 07

...” Det kräver att olika kompetenser kompletterar varandra och vävs samman i ett vidgat läraruppdrag, ett uppdrag som bl a innebär kunskap om elevens hela livssituation och hur den påverkar lärandet”

”Det är tydligt att det behövs kunskap om hur eleverna kopplar samman det lärande som sker under den fria tiden med lärandet i skolan och det kräver ett arbetssätt, där omsorg, fostran och lärande förenas till en helhet”

”När intresse blir kunskap” Lärarförbundet-05

Normer och värden

”Skolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling.” Lpo-94

Skvadronskolans målbild:

Genom arbete i grupp, lek, samvaro och samtal och andra gruppaktiviteter kan barnen stärka och träna sin sociala förmåga. De vuxna är viktiga förebilder. Förhållningssättet är att lyfta fram, förtydliga och hjälpa till med tex konfliktlösning. Barnen i fritidshemmet tränar vid många tillfällen att ta hänsyn till varandra, vänta på sin tur och få uppleva att själva bli lyssnade till. Det är ett utvecklingsarbete som pågår under hela tiden som eleverna är inskrivna på fritidshemmet.

Alla barn är trygga på fritidshemmet och med de vuxna som arbetar där.

Barnen vågar och kan uttrycka sina känslor och åsikter och börjar förstå ett demokratiskt tänkande

Barnen ser skillnad på rätt och fel, kan reflektera över sitt eget handlande och känner omsorg om sina kamrater och sin närmiljö

Barnen visar respekt för sina lärare och sina kamrater

Alla barn känner att de är viktiga och duger

Det är roligt att vara på fritidshemmet!

Under det här året ska vi satsa på:

- Vi vill vara mer delaktiga att starta upp aktiviteter och ge mer stöd i den fria leken.
- I slutet av vårterminen vill vi organisera fler gemensamma lekar för de blivande treorna för att de ska få lära känna varandra bättre och bli tryggare med varandra.

Kunskap

”Fritidspedagogik syftar till att skapa lärande miljöer för barn och unga där de utvecklar kunskap för att delta i samhällslivet och kan skapa en meningsfull fritid. Den som arbetar fritidspedagogiskt tar medvetet ställning för att arbeta i anslutning till och i samverkan med andra lärmiljöer. Teoretiska ämnen, rörelse utomhus och skapande arbete varvas under dagen och stöder samma lärande.”

När intresse blir kunskap, Lärarförbundet-05

”Barn är ständigt aktiva skapare av sin egen utveckling och sitt eget lärande såväl i lek som i skapande verksamhet och i utforskning av omvärlden. Det är viktigt att verksamheten är varierad med inslag av lek, fysisk aktivitet och skapande verksamhet.” Skolverkets allmänna råd för fritidshemmet - 07

Skvadronskolans målbild:

Barnens lust och nyfikenhet stimuleras till att lära genom att lärarna hittar en planering som passar det enskilda barnet och barngruppen.

Barnen utvecklas och känner glädje i sitt lärande

Barnen känner positiva förväntningar på sitt lärande

Barnen utvecklas till goda kommunikatörer i tal och skrift

Barnen uppnår kunskapsmålen

Under det här året ska vi satsa på:

Delvis förnya våra eftermiddagsaktiviteter efter skolans tema och enskilda barns och gruppens önskemål och behov, både ute och inne.

Jämställdhet

”Ett effektivt jämställdhetsarbete börjar med de vuxna. Den könsidentitet som befästs redan i tonåren grundläggs mycket tidigt. Vuxnas sätt att bemöta flickor och pojkar liksom de krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma flickors och pojkars uppfattning av vad som är kvinnligt och manligt.”

”Det är därför mycket viktigt att personalen kritiskt granskar sitt eget förhållningssätt” Skolverkets allmänna råd för fritidshemmet-07

Skvadronskolans målbild:

Barnen väljer aktiviteter och lekar efter intresse och inte efter stereotypa könsroller
Personalen erbjuder barnen olika alternativ på ett medvetet sätt
Flickor och pojkar har lika stort inflytande över verksamheten
Alla barn ges förutsättningar att få en positiv och berikande fritidshemstid
Barnen är nyfikna på omvärlden och vågar ställa frågor om olikheter och likheter

Under det här året ska vi satsa på:

Ha en återkommande punkt på fritidsmötena där vi bestämmer olika saker vi kan fokusera på ur ett genusperspektiv.

Barns delaktighet och inflytande

”I fritidshemmet kan barnen få möjlighet att utveckla en förståelse för vad demokrati är genom att på olika sätt få uttrycka tankar och åsikter och kunna påverka fritidshemmets innehåll. Att arbeta aktivt med barns delaktighet och inflytande innebär att vara lyhörd och visa respekt för när barn uttrycker sin vilja i vardagliga situationer.” Skolverkets allmänna råd för fritidshemmet-07

Skvadronskolans målbild:

Barnen behöver dels lära sig att ta ansvar för det som praktiskt rör dem själva, dels ansvar för att vara en del av en grupp och visa respekt och hänsyn inför de barn och vuxna som ingår i den.

Det är viktigt att barnen får växa in i att ta ett ökat ansvar, det vill säga att ansvaret är relaterat till barnets mognad och situation.

Bäst tar vi tillvara barnens tankar och idéer genom att tala med dem och lyssna till dem i den dagliga samvaron. På så sätt kan barnen påverka sin dag på ett konkret sätt.

Barnen vet att deras tankar och åsikter är värdefulla

Barnen lyssnar till sina kamrater och lärare

Barnen känner och förstår att ansvar och inflytande hör ihop och leder till en bättre miljö

Barnen känner ansvar för skolans miljö

Under det här året ska vi satsa på:

Ge de större barnen större valmöjlighet att välja aktiviteter ute och inne och ta eget ansvar.

Ett mångkulturellt fritidshem

”Våra förskolor och skolor arbetar för att främja förståelse, samarbete och fred. Barn och ungdomar är medvetna om att de är en del av ett större sammanhang- från lokala till nationella och globala perspektiv.”
Sundbybergs skolplan 08-10

Skvadronskolans målbild:

Barnen är förtrogna med sin närmiljö. De gör också utflykter för att ta del av natur- och kulturutbud i Stockholmsområdet.

De får kunskap om närsamhället, det svenska samhället och intresse för andra länder och kulturer.

De diskuterar egna frågor och gör egna ställningstaganden.

Vi vill bidra till att barnen får en positiv framtidstro.

Barnens svenska språk utvecklas

Barnens modersmål utvecklas

Samarbetet med föräldrarna är gott och tydligt

Barnens identitet och självkänsla stärks

Barn i skolan känner sig stolta av att vara en del av många olika kulturer

Under det här året ska vi satsa på:

- Undersöka möjligheten att få hit olika verksamheter som kan uppträda/presentera sig.
- Teman för fredagsuppträdanden

Barn i behov av särskilt stöd

...”Att barns behov av särskilt stöd bör relateras till omgivningen blir särskilt tydligt då fritidshem och skola arbetar tillsammans. De båda verksamheterna ställer delvis olika krav på barnet vilket kan innebära att barn som har behov av särskilt stöd i skolan inte behöver ha det i fritidshemmet och omvänt.”

Skolverkets allmänna råd för fritidshemmet-07

”Alla som arbetar i skolan skall uppmärksamma och hjälpa barn i behov av särskilt stöd.” Lpo-94

Skvadronskolans målbild:

Fritidshemmet är till för alla barn

Vi lägger vikt vid helheten, förhållningssätt och miljö då vi planerar och följer upp

Det råder ett gott samarbete mellan skolans stora och små grupper

Det råder positiva förväntningar på barnen på fritidshemmet

Under det här året ska vi satsa på:

Medvetet stötta de barn som har svårigheter med socialt samspel och ”pusha” de barn som inte vill delta i aktiviteter.

Samarbete mellan fritidshem och hem

”Skolans och vårdnadshavarnas gemensamma ansvar för elevernas skolgång skall skapa de bästa möjliga förutsättningarna för barns och ungdomars utveckling och lärande.” Lpo-94

”På samma sätt som vårdnadshavare har höga förväntningar på förskolan och skolan har förskolor och skolor höga förväntningar på vårdnadshavarens engagemang och stöd till barnen. Trygghet och studiero skapas genom att alla parter tar ansvar för att utforma och följa gemensamma överenskommelser och regler.” Sundbybergs skolplan 08-10.

”I fritidshemmet är ett nära samarbete en viktig förutsättning för att barnet ska uppleva kontinuitet i sin tillvaro i hem och fritidshem”

Skolverkets allmänna råd för fritidshemmet

Skvadronskolans målbild:

Skolan och hemmet har ett gemensamt ansvar för att barnet ska få en positiv skoltid/fritidshemstid. Ett gott samarbete och ett ömsesidigt förtroende är grunden för detta.

En ömsesidig tillit och en öppen dialog är förutsättningen för ett gott samarbete

Föräldrarnas åsikter och kunskaper om sitt barn tas tillvara

Föräldrarna känner sig förvissade om att deras barn är trygga på fritidshemmet och med dem som arbetar där

Föräldrarna litar på att deras barns utveckling och lärande stimuleras på ett positivt sätt

Skolan är tydlig i fråga om mål och innehåll

Under det här året ska vi satsa på:

- Göra månadsblad för fritidsverksamheten.
- Tre föräldrafika per år med föräldraråd i anslutning.

Samarbete med andra verksamheter

”Samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem ska utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande” Lpo-94

Skvadronskolans målbild:

Samverkan förskola, förskoleklass, skola och fritidshem stödjer barnen i deras utveckling och underlättar vid övergångar.

Det finns en gemensam kunskap om alla barn för att genomföra en bra planering.

Ett gott samarbete råder både i arbetslagen och inom hela enheten.

Övergångarna upplevs som spännande och positiva för barnen
Personalen har ett bra samarbete och tillsammans med barnen skapar de positiva
övergångar
Det läggs stor vikt vid planeringen för barn i behov av särskilt stöd
Alla barn känner sig välkomna

Under det här året ska vi satsa på:

Vi samarbetar i så hög grad med allt och alla så vi vill prioritera våra fritidsmöten så
att kommunikationen och verksamheten kan fungera smidigt.

Bilaga 1 Plan för Likabehandling för Skvadronskolan

”Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Ingen ska i skolan utsättas för mobbning. Tendenser till trakasserier ska aktivt bekämpas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser” Lpo 94.

Vi som arbetar i Skvadronskolan vill betona följande:

I skolan ska eleverna få ta del av en verksamhet som präglas av ett demokratiskt synsätt med respekt för den enskilde individen. Skolan ska försöka främja förståelse för andra människor, andras livsvillkor och bidra till att eleverna utvecklar sin förmåga till inlevelse. Fostran och lärande ska bilda en helhet och planeringen ska anpassas efter den enskilde elevens mognad och behov. Viktigt är att skilda uppfattningar ses som en möjlighet till utveckling.

Ett gott socialt klimat, en vi-känsla, är grunden. Att bemöta alla elever med glädje och värme, respekt och gränser är de vuxnas ansvar.

- Skolan ska vara en inspirerande och trivsamt arbetsplats för barn och vuxna.
- Eleverna ska vara glada och trygga då de är i skolan.
- Elevernas utveckling och lust till eget lärande ska stimuleras.
- Alla ska känna att vi duger som vi är.
- Alla föräldrar ska känna att skolan också är deras och att synpunkter tas tillvara.

Med likabehandling menar vi inte att alla ska behandlas lika vid alla tillfällen. Alla har samma rätt att bemötas med respekt för den man är i alla olika situationer. Det är till exempel inte alltid rättvist att alla elever i gruppen/klassen får precis lika mycket uppmärksamhet från de vuxna i alla situationer.

Vad är kränkande behandling?

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde.

Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala (tex utfrysning och ryktesspridning) samt text- och bildburna (tex klotter, lappar, sms och msn).

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och därmed kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån olika grunder såsom kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller att man uppfattas annorlunda på annat sätt.

På vilket sätt förebygger vi diskriminering/ kränkande behandling?

- Tydliga och väl förankrade regler som följs upp.
- En ärlig kommunikation i personalgruppen.
- Vi pratar med eleverna om likheter och olikheter.
- Personalen försöker väcka elevernas nyfikenhet för nya saker.
- Diskutera attityder och förhållningssätt i personalgrupperna.
- Diskutera attityder och förhållningssätt i klasserna/barngrupperna.
- Låta eleverna prata om känslor och relationer.
- Klassrumsobservationer som leder till en bra planering för den enskilde och för gruppen.
- Medvetandegöra det egna förhållningssättet, hur lätt det kan vara att kränka en annan människa.
- På olika sätt skapa en vi-känsla.
- Ha ett nära samarbete med föräldrarna.

Varje arbetslag ansvarar för att det förebyggande arbetet sker enligt ovan.
Behövs stöd kontaktas rektor

Insatser då problem uppstår i barngruppen /klassen

- Personalen i arbetslaget börjar med att på olika sätt ta reda på så mycket som möjligt av det som hänt.
- Föräldrarna till alla inblandade kontaktas. Hur kan vi hjälpa åt?
- Samtal med den elev som känner sig utsatt.
- Parallellt med detta kan det vara aktuellt att genomföra ett antal elevintervjuer i klassen/gruppen för att få en tydligare bild av det som händer.
- Samtal med de elever som mobbas, en och en, enskilt eller tillsammans med en förälder. Här markerar personalen: vi vet vad som händer och accepterar det inte. Vad tycker du? Hur vill du hjälpa till för att ordna upp det här?
- Samtalen följs upp, först under de närmaste dagarna, sen med lite längre intervall. Det är viktigt att markera att det här inte är något som vi glömmer bort eller struntar i.
- Stöd till barnen som varit inblandade. Vid behov i samarbete med föräldrarna.

Parallellt ska detta ske:

Observationer av eget arbetssätt samt grupp/klassobservationer.

Finns det något i vårt arbetssätt som behöver förändras?

Bör någon utifrån komma för att göra observationer?

Vad händer i vår barngrupp/klass?

Sammankalla elevhälsoteamet för att diskutera.

Bilaga 2 Regler i skolan

Vi vill att alla i Skvadronskolan ska trivas och vara trygga. Därför har vi följande motto i vår skola: **Kamratskap och arbetsro**
Detta vill vi uppnå genom följande förhållningssätt:

Alla vill vi bli lyssnade till och hälsade på. Vi som arbetar i skolan hälsar på alla barn och vuxna vi möter och uppmuntrar och påminner barnen om att göra detsamma. Vi pratar om vikten av att lyssna till vad andra har att säga och låta dem tala till punkt. Det är också viktigt att få öva sig i att tala på ett sätt så att andra vill lyssna till det man har att säga.

Att vara hjälpsam tycker vi bidrar till god kamratskap. Vi kommer att prata och påminna om det i olika typer av situationer

Konflikter förekommer alltid, men bör lösas. Barnen ska få träna och få stöd i att lösa olika typer av konflikter på ett konstruktivt sätt. Slag och kränkande ord kommer vi vuxna att markera mot så snart vi ser eller hör det.

Vi vill ha en fin skola. Därför vill vi uppmuntra och ge träning i ett gemensamt ansvar för våra saker och vår miljö.

Vi tycker att det är viktigt att barnen får mesta och bästa möjliga undervisning. För att de inte ska gå miste om viktig tid vill vi att alla passar tiden då lektionerna börjar. Vi ser också helst att de flesta resor ni gör i familjen sker under skolloven.

Mobiltelefoner i skolan. Om mobilen måste vara med i skolan är den avstängd under skoltid.

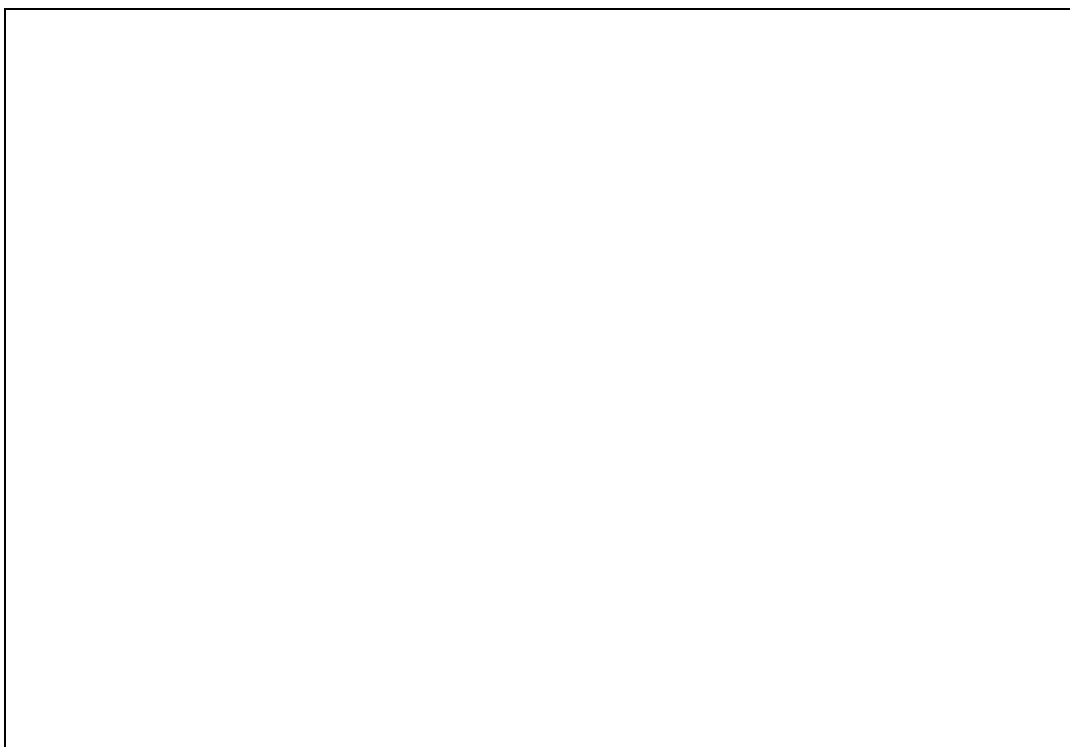
Rätten att säga nej. Barnen behöver stödjas i, och få träna att, säga nej till sina kamrater då det är något de inte vill. Det är också viktigt att lära sig acceptera ett nej.

Till barn och föräldrar:

Läs igenom det här tillsammans.

Prata om vad ert barn tycker är god kamratskap och hur det ska vara för att han/hon ska känna arbetsro.

Skriv några rader om det ni kommer fram till.

Barnets namn:

Förälderns namn:

Lämnas till klassens lärare.

Vad behöver vi vuxna tänka på och göra för att det ska råda arbetsro och god kamratskap i skolan?

Prata med barnen om vad det innebär att vara en bra kamrat och vad arbetsro betyder.

Vi har en positiv förväntan på barnen.

Vi glömmer inte att glädje och skratt smittar.

Vi förklarar och förtydligar för barnen vad det till exempel innebär att ta ansvar för vår miljö och våra gemensamma saker. Vi pratar om hur vi kan föregå med gott exempel. Vad behöver vi göra? Vi hittar lämpliga situationer för träning. Städagar, ansvarsområden, göra fint i klassrummet, bra och roliga presentationer av nytt material m.m.

Vi fortsätter med Livskunskap på schemat i alla klasser och lägger upp en planering för detta.

Ge barnen en tydlig struktur på skoldagen, lämpliga fasta rutiner, fasta platser för olika material etc.

Tillräckligt många vuxna är ute på rasterna så att vi kan hjälpa barnen, observera och interagera med dem. Kanske ska alla vara ute dagen då den första snön kommer?

Vi kommer överens om nödvändiga vardagsregler, t.ex. kanaåkning, får man springa i korridoren osv.

Vi föregår med gott exempel vad gäller att lyssna, hälsa på alla och vara tydliga då vi hjälper andra.

Vi hjälper till med konfliktlösning, ger förslag på konstruktiva lösningar. Vi uppmuntrar barnen att försöka lösa småsaker själva men checkar alltid av efteråt att det gick bra.

Vi ger stöd till de barn som har svårt att säga nej till sina kamrater då det är något de inte vill. Vi pratar också allmänt om rätten att få bestämma över sig själv.

Kamratskap och arbetsro - Vilka konsekvenser blir det då om man bryter mot våra gemensamma regler?

Det förebyggande arbetet i skolan är det viktigaste och att arbeta för positiva relationer är grunden i det arbetet.

I alla klasser/grupper ska barn och vuxna prata om hur vi får arbetsro och god kamratskap i Skvadronskolan. Alla barn ska känna sig förtrogna med våra praktiska vardagsregler.

De vuxna i skolan ska vara uppmärksamma och också konsekventa när så är nödvändigt. En likartad behandling för alla vid varje enskilt tillfälle är dock inte alltid det mest rättvisa.

Hur vi gör då vi ser att ett barn bryter mot skolans regler:

- 1). Ger påminnelser, vid behov en förklaring, oftast stannar det förstås här. Glömma sig kan alla göra ibland.
- 2). Samtal mellan barn och personal som ska leda till en överenskommelse. Hur gör du nästa gång?
- 3). Föräldrakontakt, kan även ske samtidigt som punkt två. Hur ska vi samarbeta kring det här?
- 4). Samtal mellan barn och rektor som ska leda till en överenskommelse.

När vi sedan använt oss av alla stegen i den här planeringen och något allvarligt ändå inträffar anser vi oss behöva göra en ordentlig markering för att visa allvaret i det som skett:

Vi tar direkt kontakt med er föräldrar per telefon.

Vi kommer överens om att ni hämtar ert barn i skolan så snart som det är möjligt. Nästa morgon innan skolan börjar träffas barnet, föräldern/föräldrarna, en personal från arbetslaget där barnet ingår och rektor. Tillsammans pratar man om händelsen, om vilka regler som gäller i skolan och gör en skriftlig överenskommelse.

Ett uppföljningstillfälle bokas.

Berit Jacobsson-Landberg
rektor

